

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ПЕДАГОГІКИ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор

з науково-методичної та
навчальної роботи

О. Б. Жильцов

20 15 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МОДЕЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ
ШКОЛИ НА КОМПЕТЕНТІСНІЙ ОСНОВІ**

Спеціальність

8.18010021 Педагогіка вищої школи

Гуманітарний інститут

2015-2016

Заступник директора Гуманітарного інституту з навчальної роботи

 Єременко О. В.

Робоча програма “Моделювання діяльності викладача вищої школи на компетентнісній основі” для студентів галузі знань 1801 – Специфічні категорії, спеціальності 8.18010021 – Педагогіка вищої школи, 2015 рік – 26 с.

Укладач:

Желанова Вікторія В'ячеславівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та історії педагогіки
Протокол від "05" серпня 2015 року № 1.

Завідувач кафедри Хоружа Л.Л.

“ _____ ” _____ 20 _____ року

Схвалено Вченою радою Гуманітарного інституту за галуззю знань 1801
 Специфічні категорії, Спеціальності 8.18010021 Педагогіка вищої школи.

Протокол від. "24" вересня 2015 року № 1

“25” вересня 2015 року Вчений секретар ІНСТИТУТ (Т.Л. Видайчук)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© КУБГ, 2015 рік
© _____, 2015 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I. Теоретичні основи моделювання професійної діяльності викладача вищої школи на компетентнісній основі.</i>	8
<i>Змістовий модуль II. Технології моделювання професійної діяльності викладача вищої школи на компетентнісній основі</i>	9
IV. Навчально-методична карта навчальної дисципліни	10
V. Плани семінарських занять	11
VI. Завдання для самостійної роботи	14
Карта самостійної роботи магістранта	15
VII. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проект)	16
VIII. Система поточного та підсумкового контролю	17
IX. Методи навчання	19
X. Методичне забезпечення курсу	19
XI. Питання до самоконтролю	20
XIII. Рекомендована література	
Основна	21
Додаткова	24

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Моделювання діяльності викладача вищої школи на компетентнісній основі» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою теорії та історії педагогіки на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів відповідно до навчального плану спеціальності 8.18010021 Педагогіка вищої школи денної форми навчання.

Програму розроблено відповідно до наказу МОН України № 1067 від 09.11.2010 «Про введення в дію переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і магістра, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. №787».

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати магістрант відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Моделювання діяльності викладача вищої школи на компетентнісній основі», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

«Моделювання діяльності викладача вищої школи на компетентнісній основі» є складовою частиною блоку дисциплін, що формують фахові компетентності студента. Її вивчення передбачає розв'язання низки **завдань професійної та практичної підготовки фахівців вищої кваліфікації**, зокрема: визначати, аналізувати та створювати моделі професійної та соціальної діяльності викладачів вищої школи.

Мета курсу – формування навичок моделювання професійної діяльності викладача вищої школи. Цей курс допоможе магістрантам пізнати особливості застосування моделювання як у навчальному процесі вищого навчального закладу, так й у процесі проведення наукових досліджень педагогічних явищ..

Завдання курсу: формувати загальні та фахові компетентності майбутнього фахівця, а саме:

- **світоглядну компетентність:** цілісне уявлення про майбутню професію: здатність до соціальної, професійної, науково-дослідної діяльності; спроможність працювати в колективі з урахуванням різних світоглядних позицій;
- **громадянську компетентність:** навички управління власною громадянською позицією; здатність брати на себе громадянську відповідальність;
- **комунікативну компетентність:** прагнення до вияву та розвитку комунікативних здібностей; позитивна внутрішня мотивація до міжособистісної комунікації; знання соціопсихологічних основ комунікативної взаємодії; уміння використовувати сучасні засоби зв'язку для здійснення комунікації; уміння гармонізувати комунікативну взаємодію, ініціювати сприятливий морально-етичний клімат;
- **інформаційну компетентність:** критичне ставлення до отриманої інформації; уміння упорядковувати, аналізувати, систематизувати, структурувати інформаційні обсяги; усвідомлення цінності суб'єктної позиції в інформаційному просторі;
- **самоосвітню компетентність:** рефлексивні вміння; навички самостійного прийняття відповідальних рішень щодо самовдосконалення; індивідуально-психологічна готовність самостійно розвивати знання і їх розуміння в обраній сфері професійної діяльності; здатність адаптувати практичні результати

самоосвітньої діяльності до специфічних освітніх контекстів; здатність до рефлексії цінностей;

- **методологічну компетентність:** знання про рівні сучасної методології, філософські ідеї, парадигми, наукові підходи, принципи, логіку дослідження, науковий пошук в освіті, концептуальні основи методології науково-дослідної діяльності, технологічні механізми здійснення наукового дослідження; дослідницькі вміння;
- **психолого-педагогічну компетентність:** здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; знання і розуміння предметної області та специфічних особливостей професії;
- **методичну компетентність:** здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність планувати, управляти часом у професійній діяльності; здатність до підготовки та проведення на високому методологічному, дидактичному та методичному рівнях різних видів навчальних занять;
- **творчу компетентність:** здатність генерувати нові ідеї; здатність розвивати нові уміння, технології, дидактичний інструментарій, практичний досвід та/або відповідні дидактичні матеріали;
- **предметну компетентність:** загальні знання про компетенції та компетентності, компетентнісний підхід; здатність до реалізації виховних функцій у процесі групової, індивідуальної роботи зі студентами;
- **комунікативну компетентність:** здатність до комунікативної взаємодії у професійно-педагогічній діяльності; здатність ефективно висвітлювати, поширювати та передавати результати наукових досліджень та інновацій колегам;
- **інструментальну компетентність:** здатність до впровадження дидактичних механізмів реалізації компетентнісного підходу в освітньому просторі вищої школи;
- **операційну компетентність:** здатність до створення продуктів навчального та навчально-методичного спрямування; здатність адаптувати практику до специфічних освітніх контекстів;
- **рефлексивну компетентність:** здатність до рефлексії цінностей, що є визначальними та відповідними освітній діяльності; здатність включатися до критичного діалогу, керувати та обґрунтовувати комплексні соціальні процеси у межах своїх професійних домінант;
- сформованість критичної компетентності.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 150 год., із них 16 год. – лекції, 16 год. – семінарські заняття, 80 год. – самостійна робота, 8 год. – модульний контроль, 30 год. - семестровий контроль.

Вивчення магістрантами навчальної дисципліни «Моделювання діяльності викладача вищої школи на компетентнісній основі» завершується складанням іспиту.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: процес моделювання особистості та професійної діяльності майбутнього фахівця.

Дисципліна	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>5 кредити</i> Змістові модулі: <i>2 модулі</i> Загальний обсяг дисципліни (години): <i>150 годин</i> Тижневих годин: <i>2 (4) години</i>	Галузь знань <i>1801 Специфічні категорії</i> Шифр та назва спеціальності: <i>8.18010021 Педагогіка вищої освіти</i> Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>магістр</i>	Нормативна Рік підготовки: 5. Семестр: 9. Аудиторні заняття: <i>32 години, з них:</i> Лекції (теоретична підготовка): <i>16 годин</i> Семінарські заняття: <i>16 годин</i> Самостійна робота: <i>80 годин</i> Модульний контроль: <i>8 годин</i> Семестровий контроль: <i>30 годин</i>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Аудиторні	Лекції	Семінарські заняття	Модульний контроль	Самостійна робота
Змістовий модуль I.							
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ НА КОМПЕТЕНТНІСНІЙ ОСНОВІ							
1.	Сутність моделювання як методу наукового пізнання сучасних освітніх систем.	14	4	2	2		10
2.	Методологічні основи моделювання професійної діяльності викладача вищої школи.	16	4	2	2	2	10
3.	Моделювання особистості викладача вищої школи як суб'єкта професійної діяльності	14	4	2	2		10
4-5.	Моделювання професійної діяльності викладача ВНЗ на компетентнісній основі	30	8	4	4	2	20
Разом		74	20	10	10	4	50
Змістовий модуль II.							
ТЕХНОЛОГІЇ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ НА КОМПЕТЕНТНІСНІЙ ОСНОВІ							
6.	Педагогічне моделювання як механізм розв'язання педагогічних задач різного рівня	16	4	2	2	2	10
7.	Ігрові технології. Базові поняття ігрового моделювання.	14	4	2	2		10
8.	Викоритання інтелектуальних технологій у процесі педагогічного моделювання. Кейс-метод.	16	4	2	2	2	10
Разом		46	12	6	6	4	30
Семестровий контроль (Екзамен)		30					
Разом за навчальним планом		150	32	16	16	8	80

ІІІ. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ НА КОМПЕТЕНТНІСНІЙ ОСНОВІ

Тема 1. Сутність моделювання як методу наукового пізнання сучасних освітніх систем (2 год.)

Різноманітність підходів до визначення поняття «модель». Таксономія типів моделей. «М'які» та «жорсткі» моделі. Характеристика «моделювання» як методу пізнання. Об'єкти моделювання. Види моделювання. Етапи моделювання. Моделювання та експеримент. Моделювання і проектування: спільне та відмінне. Особливості педагогічного моделювання.

Основні поняття теми: модель, моделювання, педагогічне моделювання, експеримент, проектування.

Семінар 1. Моделювання: шляхи використання у практичній діяльності викладача вищої школи (2 год.).

Тема 2. Методологічні основи моделювання професійної діяльності викладача вищої школи (2 год.)

Філософські основи моделювання освітніх систем. Сучасні освітні парадигми та наукові підходи у контексті моделювання професійної діяльності викладача вищої школи. Використання моделювання у навчальному процесі вищого навчального закладу.

Основні поняття теми: освітні парадигми, системний, компетентнісний, аксіологічний, акмеологічний, діяльнісний наукові підходи, моделювання, моделі, навчальний процес, вищий навчальний заклад.

Семінар 2. Сутність компетентнісно зорієнтованої освіти у сучасній вищій школі (2 год.).

Тема 3. Моделювання особистості викладача вищої школи як суб'єкта професійної діяльності (2 год.)

Проблема особистості педагога у психолого-педагогічній літературі. Різноманітність підходів до структури особистості педагога. Структура особистості викладача вищої школи (ціннісно-мотиваційний, когнітивний, операційно-діяльнісний). Загальна схема побудови моделі фахівця.

Основні поняття теми: особистість викладача вищої школи, її ціннісно-мотиваційний, когнітивний, операційно-діяльнісний складники, модель особистості викладача вищої школи.

Семінар 3. Особливості структурування особистості викладача вищої школи (2 год.).

Тема 4-5. Моделювання професійної діяльності викладача ВНЗ на компетентнісній основі (4 год.)

Структура професійної діяльності. Види професійно-педагогічної діяльності педагога. Класифікація структурних елементів професійної діяльності викладача

вищої школи. Різноманітність підходів до визначення поняття «професійна компетентність». Основні етапи формування «професійної компетентності». Професійні компетенції майбутнього фахівця. Алгоритм побудови моделі професійної діяльності викладача вищої школи на компетентнісній основі

Основні поняття теми: професійна діяльність, компоненти професійної діяльності викладача вищої школи, професійна компетентність, професійні компетенції фахівця, моделі професійної діяльності викладача вищої школи на компетентнісній основі.

Семінар 4-5. Структура професійної діяльності викладача вищої школи. Модель професійної діяльності та модель підготовки фахівця (4 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ТЕХНОЛОГІЇ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ НА КОМПЕТЕНТНІСНІЙ ОСНОВІ

Тема 6. Педагогічне моделювання як механізм вирішення педагогічних задач різного рівня (2 год.)

Сутність педагогічної задачі як змістовної й функціональної характеристики професійної діяльності педагога. Класифікація педагогічних задач. Етапи розв'язання педагогічних задач. Моделювання професійної діяльності викладача вищої школи у засіб розв'язання педагогічних задач.

Основні поняття теми: професійна діяльність педагога, види професійно-педагогічної діяльності, задача, педагогічна задача, класифікація педагогічних задач, алгоритм розв'язання педагогічних задач.

Семінар 6. Сутність педагогічних задач й процесу їх розв'язання (2 год.).

Тема 7. Ігрові технології. Базові поняття ігрового моделювання (2 год.).

Поняття ігрової технології. Класифікація ігрових технологій. Сутність ігрового моделювання. Принципи ігрового моделювання. Педагогічний потенціал ділових та імітаційних ігор. Побудова моделей ігрових технологій. Моделювання різновидів педагогічних задач засобами ігрових технологій.

Основні поняття теми: ігрове моделювання, принципи ігрового моделювання, імітаційні та не імітаційні ігрові технології.

Семінар 7. Технології ігрового моделювання.

Тема 8. Використання інтелектуальних технологій у процесі педагогічного моделювання. Кейс-метод (2 год.).

Аналітична діяльність як складова процесу моделювання. Сутність проблемного, праксіологічного, аксіологічного, ситуативного й прогностичного аналізу. Сутнісні ознаки кейс-методу та можливості його використання в моделюванні педагогічного процесу.

Основні поняття теми: ситуаційний аналіз, ситуаційна задача, інтелектуальні технології, метод кейсів.

Семінар 8. Інтелектуальні технології моделювання.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Моделювання діяльності викладача вищої школи на компетентнісній основі»

Разом: 150 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 80 год., модульний контроль – 8 год., екзамен -30 год

Тиждень							
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II		
Назва модуля	Теоретичні основи моделювання професійної діяльності викладача вищої школи на компетентнісній основі				Моделювання соціальної діяльності фахівця. Зміст освіти		
Кількість балів за модуль	135 бал				131 бали		
Лекції	2 год. (1 бал)	2 год. (1 бал)	2 год. (1 бал)	4 год. (2 бал)	2 год. (1 бал)	2 год. (1 бал)	2 год. (1 бал)
Семінарські заняття	2 год. (11 балів)	2 год. (11 балів)	2 год. (11 балів)	4 год. (22 балів)	2 год. (11 балів)	2 год. (11 балів)	2 год. (11 балів)
Дати							
Теми Лекцій	Сутність моделювання як методу наукового пізнання сучасних освітніх систем	Методологічні основи моделювання професійної діяльності викладача вищої школи	Моделювання особистості викладача вищої школи як суб'єкта професійної діяльності	Моделювання професійної діяльності викладача ВНЗ на компетентнісній основі	Педагогічне моделювання як механізм розв'язання педагогічних задач різного рівня	Ігрові технології. Базові поняття ігрового моделювання	Викоритання інтелектуальних технологій у процесі педагогічного моделювання. Кейс-метод.
Дати							
Теми семінарських занять	Моделювання: шляхи використання у практичній діяльності	Сутність компетентнісного зорієнтованої освіти	Особливості структурування особистості викладача вищої школи.	Структура професійної діяльності викладача вищої школи.	Сутність педагогічних задач й процесу їх розв'язання	Технології ігрового моделювання	Інтелектуальні технології моделювання.
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	5 балів	5 балів	5 балів
ІНДЗ					30 балів		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів) Модульна контрольна робота 2 (25 балів)				Модульна контрольна робота 3 (25 балів) Модульна контрольна робота 4 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Іспит (40 б.)						

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ НА КОМПЕТЕНТНІСНІЙ ОСНОВІ

Семінар 1.

Тема: Моделювання: шляхи використання у практичній діяльності викладача вищої школи (2 год.)

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Модель та моделювання: різноманітність підходів до визначення та класифікацій.
2. Моделювання як метод пізнання.
3. Моделювання та експеримент.
4. Особливості педагогічного моделювання.
5. Проектування та моделювання у практичній діяльності викладача вищої школи..

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Захист навчального проекту.

IV. Навчальна дискусія.

Семінар 2.

Тема: Сутність компетентнісно зорієнтованої освіти у сучасній вищій школі (2 год.).

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Специфіка реалізації компетентнісного підходу освіти.
2. Дефініційний аналіз понять "компетенція", "компетентність".
3. Структура професійної компетентності викладача вищої школи.
4. Моделювання загальних та фахових професійних компетенцій майбутнього викладача ВНЗ
5. Основні аспекти використання моделювання у навчальному процесі ВНЗ у контексті компетентнісного підходу.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Захист навчального проекту.

IV. Навчальна дискусія.

Семінар 3.

Тема: Особливості структурування особистості викладача вищої школи (2 год.).

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Вимоги до людини як представника професії "людина-людина".

2. Структура особистості педагога: різноманітність підходів.
 3. Мотиваційно-сміслова сфера особистості вчителя.
 4. Когнітивний складник особистості вчителя.
 5. Професійні здібності та вміння педагога вищої школи.
 6. Формування продуктивної Я-концепції викладача вищої школи.
 7. Загальні та фахові професійні компетенції майбутнього фахівця.
 8. Побудова моделі сучасного викладача вищої школи.
- II. Перевірка виконання самостійної роботи.
- III. Захист навчального проекту.
- IV. Навчальна дискусія.

Семінар 4-5.

Тема: Структура професійної діяльності викладача вищої школи. Модель професійної діяльності та модель підготовки фахівця (4 год.)

План заняття

- I. Теоретична частина.
- Понятійно-категоріальний апарат теми.
1. Різноманітні підходи до визначення структури професійно-педагогічної діяльності.
 2. Особливості професійної діяльності викладача вищої школи.
 3. Процес професійної взаємодії викладача та студентів.
 4. Аналіз професійної діяльності фахівця у контексті системного підходу.
 5. Особливості побудови структурно-процесуальної моделі професійно-педагогічної діяльності викладача ВНЗ.
 6. Професіоналізм та професійна компетентність фахівця. Основні етапи формування професіоналізму.
 7. Загальна схема побудови моделі підготовки фахівця.
- II. Перевірка виконання самостійної роботи.
- III. Захист навчального проекту.
- IV. Навчальна дискусія.
- Модульний контроль*

Змістовий модуль II

ТЕХНОЛОГІЇ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ НА КОМПЕТЕНТІСНІЙ ОСНОВІ

Семінар 6.

Тема: Сутність педагогічних задач й процесу їх розв'язання (2 год.).

План заняття

- I. Теоретична частина.
- Понятійно-категоріальний апарат теми.
1. Сутність та таксономія педагогічних задач.
 2. Розв'язання педагогічних задач за алгоритмом.
 3. Педагогічне моделювання у засіб розв'язання професійно-педагогічних задач.
- II. Перевірка виконання самостійної роботи.
- III. Захист навчального проекту.

IV. Навчальна дискусія.
Модульний контроль

Семінар 7.

Тема: Технології ігрового моделювання (2 год.)

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Роль ігрового навчання у процесі професійної підготовки майбутнього педагога вищої школи.
2. Характеристика принципів ігрового моделювання.
3. Алгоритм моделювання ділових ігор.
4. Побудова моделі ділової гри "Перша зустріч зі студентами".

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Захист навчального проекту.

IV. Навчальна дискусія.

Семінар 8.

Тема: Інтелектуальні технології моделювання (2 год.)

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Технологічні аспекти аналітичної діяльності.
2. Проблемний, праксіологічний, аксіологічний, ситуативний і прогностичний аналіз.
3. Аналіз конкретних ситуацій (АКС).
4. Кейс-метод.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Захист навчального проекту.

IV. Навчальна дискусія.

Модульний контроль

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ НА КОМПЕТЕНТНІСНІЙ ОСНОВІ

Тема: Сутність моделювання як методу наукового пізнання сучасних освітніх систем.

1. Різноманітність підходів до визначення понять „модель“ та „моделювання“.
2. Значення моделювання як способу пізнання. Моделювання та експеримент
3. М'які“ та „жорсткі“ освітні моделі
4. Моделювання навчального процесу.
5. Модель освітнього процесу Київського університету імені Бориса Грінченка.

Тема: Методологічні основи моделювання професійної діяльності викладача вищої школи.

1. Основні освітні парадигми й наукові підходи, на яких ґрунтується процес моделювання.
2. Сутність компетентісно зорієнтованої освіти у ВНЗ.
3. Модель загальних та фахових професійних компетенцій майбутнього викладача ВНЗ.

Тема: Моделювання особистості викладача вищої школи як суб'єкта професійної діяльності

1. Структура особистості сучасного викладача ВНЗ.
2. Модель особистості сучасного викладача ВНЗ.

Тема: Моделювання професійної діяльності викладача ВНЗ на компетентнісній основі

1. Структура професійно-педагогічної діяльності.
2. Структурно-процесуальна модель професійно-педагогічної діяльності викладача ВНЗ.
3. Модель підготовки фахівця.

Змістовий модуль II

ТЕХНОЛОГІЇ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ НА КОМПЕТЕНТНІСНІЙ ОСНОВІ

Тема: Педагогічне моделювання як механізм вирішення педагогічних задач різного рівня

1. Письмове розв'язання педагогічних задач за алгоритмом.

Тема: Ігрові технології. Базові поняття ігрового моделювання.

1. Моделі ділових ігор.

Тема: Використання інтелектуальних технологій у процесі педагогічного моделювання. Кейс-метод.

- 1.Письмовий аналіз педагогічних ситуацій за алгоритмом.
- 2.Аналіз кейсів.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи магістрантів, подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРАНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ НА КОМПЕТЕНТІСНІЙ ОСНОВІ			
Тема 1. Сутність моделювання як методу наукового пізнання сучасних освітніх систем (10 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль	5	I-II
Тема 2. Методологічні основи моделювання професійної діяльності викладача вищої школи (10 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль	5	III-IV
Тема 3. Моделювання особистості викладача вищої школи як суб'єкта професійної діяльності (10 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль	5	V-VI
Тема 4-5. Моделювання професійної діяльності викладача ВНЗ на компетентнісній основі (20 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль	10	VII-VIII
Змістовий модуль ІІ. ТЕХНОЛОГІЇ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ НА КОМПЕТЕНТІСНІЙ ОСНОВІ			
Тема 6. Педагогічне моделювання як механізм розв'язання педагогічних задач різного рівня (10 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль	5	IX-X
Тема 7.Ігрові технології. Базові поняття ігрового моделювання (10 год.).	Семінарське заняття, модульний контроль	5	XI-XII
Тема 8. Викоритання інтелектуальних технологій у процесі педагогічного моделювання. Кейс-метод (10 год.).	Семінарське заняття, модульний контроль	5	XII-XIII
Разом: 80 год.	Разом: 40 балів		

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності магістранта, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання ІНДЗ прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Моделювання діяльності викладача вищої школи на компетентнісній основі» – це вид науково-дослідної роботи магістранта, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання: розробка, прилюдний захист освітніх моделей (30 балів).

Таблиця 7.1

Шкала оцінювання ІНДЗ (творча / проектна робота)

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	25-30	Відмінно
Достатній	19-24	Добре
Середній	11-18	Задовільно
Низький	0-10	Незадовільно

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Моделювання діяльності викладача вищої школи на компетентнісній основі»

Орієнтовна тематика ІНДЗ.

1. Структурно-компонентна модель Київського університету імені Бориса Грінченка
2. Процесуальна модель системи освіти Київського університету імені Бориса Грінченка
3. Концептуальна модель особистості випускника Київського університету імені Бориса Грінченка
4. Структурно-компонентна модель особистості сучасного викладача вищої школи
5. Структурно-процесуальна модель професійної діяльності викладача вищої школи
6. Я-модель професійного становлення.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення магістрантів із дисципліни «Моделювання діяльності викладача вищої школи на компетентнісній основі» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Контроль успішності магістрантів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування (лекції, семінари)	8+8
3.	Семінарські заняття	80
4.	Модульні контрольні роботи (1, 2, 3,4)	100
5.	Самостійна робота	40
6.	Індивідуальна навчально-дослідна робота	30
7.	Іспит	40
Підсумковий рейтинговий бал		266

Коефіцієнт перерахунку – $266 : 100 = 2,66$

У процесі оцінювання навчальних досягнень магістрантів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

➤ **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, моделі.

➤ **Методи самоконтролю:** самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 74	«задовільно»	ED
75 – 89	«добре»	CB
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності магістрантів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3.

Таблиця 8.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень магістрантів

Оцінка	Критерії оцінювання
відмінно	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння успішно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і використанні набутих знань та умінь.
добре	ставиться за вияв повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
задовільно	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
незадовільно	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу магістранта на семінарських заняттях, виконання самостійної та індивідуальну роботи, модульний контроль знань.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань. Дослідження, які виконує магістрант за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських та індивідуальних заняттях (див. п. «Захист творчих проєктів»).

Модульний контроль знань магістрантів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

У табл. 8.4 представлено розподіл балів, що присвоюються магістрантам упродовж вивчення дисципліни «Моделювання діяльності викладача вищої школи на компетентнісній основі».

Розподіл балів, що присвоюються магістрантам

МОДУЛІ							ІНДЗ	Модульні контрольні роботи	Самостійна робота	Іспит
Змістовий модуль 1 (семінари, відвідування занять)				Змістовий модуль 2 (семінари, відвідування занять)						
T1	T2	T3	T4-5	T6	T7	T8				
12	12	12	24	12	12	12	30	100	40	40

Разом: 266 балів

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, виконання самостійної та індивідуальної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ***I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності*****1) за джерелом інформації:**

• *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

• *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

XI. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ НА КОМПЕТЕНТІСНІЙ ОСНОВІ

1. Підходи до визначення поняття «модель».
2. Таксономія типів моделей.
3. „Жорсткі“ та „м'які“ моделі в освіті.
4. Характеристика «модельювання» як методу пізнання.
5. Об'єкти модельювання. Види модельювання.
6. Етапи модельювання.
7. Модельювання та експеримент.
8. Модельювання і проектування: спільне та відмінне.
9. Модельювання навчального процесу закладу вищої освіти.
10. Особливості використання методу модельювання в навчальному процесі ВНЗ.
11. Модельювання як один з методів педагогічного дослідження.
12. Особливості педагогічного модельювання.
13. Сучасні освітні моделі: загальна характеристика.
14. Зміст етапів педагогічного модельювання.
15. Філософські основи модельювання освітніх систем.
16. Сучасні освітні парадигми у контексті модельювання професійної діяльності викладача вищої школи.
17. Сучасні наукові підходи у контексті модельювання професійної діяльності викладача вищої школи.
18. Системний підхід у педагогіці.
19. Педагогічний процес як система.
20. Специфіка реалізації компетентнісного підходу освіти.
21. Дефініційний аналіз понять "компетенція", "компетентність".
22. Структура професійної компетентності викладача вищої школи.
23. Модельювання загальних та фахових професійних компетенцій майбутнього викладача ВНЗ.
24. Професійний стиль викладача вищої школи.
25. Професійні комунікативні якості викладача вищої школи.
26. Вимоги до людини як представника професії "людина-людина".
27. Різноманітність підходів до структури особистості педагога.
28. Структура особистості викладача вищої школи (ціннісно-мотиваційний, когнітивний, операційно-діяльнісний).
29. Загальна схема побудови моделі фахівця.
30. Структура професійної діяльності. Види професійно-педагогічної діяльності педагога.
31. Класифікація структурних елементів професійної діяльності викладача вищої школи.
32. Алгоритм побудови моделі професійної діяльності викладача вищої школи на компетентнісній основі.
33. Загальна схема побудови моделі підготовки фахівця.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ТЕХНОЛОГІЇ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ НА КОМПЕТЕНТІСНІЙ ОСНОВІ

1. Сутність педагогічної задачі як змістовної й функціональної характеристики професійної діяльності педагога.
2. Класифікація педагогічних задач.
3. Етапи розв'язання педагогічних задач.
4. Відмінності між педагогічною задачею й педагогічною ситуацією.
5. Моделювання професійної діяльності викладача вищої школи у засіб розв'язання педагогічних задач.
6. Роль ігрового навчання у процесі професійної підготовки майбутнього педагога вищої школи.
7. Сутність ігрового моделювання.
8. Особливості моделювання та імітації в сфері освіти.
9. Ділові, імітаційні та рольові ігри в процесі підготовки майбутнього фахівця.
10. Характеристика принципів ігрового моделювання.
11. Алгоритм моделювання ділових ігор.
12. Різновиди інтелектуальних технологій.
13. Можливості використання інтелектуальних технологій у моделюванні педагогічного процесу.
14. Використання кейс-стаді у навчальному процесі закладу вищої освіти.
15. Аналіз конкретних ситуацій(АКС).

ХІІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. *Абакумова И. В.* Смыслодидактика: учеб. для магистров педагогики и психологии / И. В. Абакумова. – М. : Изд-во „КРЕДО”, 2008. – 386 с.
2. *Архангельский С. И.* Учебный процесс в высшей школе, его закономерные основы и методы: Учеб.-метод. пособие. – М.: Высшая школа, 1980. – 368 с.
3. *Белухин Д. А.* Становление профессионала и рождение профессионализма. Учебное пособие. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2006.
4. *Блауберг И. В.* Становление и сущность системного подхода / И. В. Блауберг, Е. Г. Юдин. – М. : Наука, 1973. – 270 с.
5. *Брухин С. Н.* Моделирование и его использование в теории педагогики. – Тула: ТГПУ, 1996. – 42 с.
6. *Веников В. А.* Принципы моделирования и высшее образование // Вестник высшей школы. – 1962. – № 11.
7. *Вербицкий А. А.* Активное обучение в высшей школе: контекстный подход: Метод. Пособие. – М.: Высш. шк., 1991. – 207 с.
8. Галузевий стандарт вищої освіти України. Засоби діагностики якості вищої освіти магістра за спеціальністю специфічних категорій 8.000005 "Педагогіка вищої школи".
9. Галузевий стандарт вищої освіти України. Освітньо-професійна програма підготовки магістра за спеціальністю специфічних категорій 8.000005 "Педагогіка вищої школи".
10. *Гура О. І.* Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 224 с.

11. *Дахин А. Н.* Педагогическое моделирование как средство модернизации образования в открытом информационном сообществе // Стандарты и мониторинг в образовании. – 2004. – № 4. – С. 46-60.
12. *Дахин А. Н.* Педагогическое моделирование: сущность, эффективность и ... неопределенность // Педагогика. – 2003. – № 4. – С. 21-26.
13. Державний класифікатор України: Класифікатор професій.
14. *Деркач А. А.* Акмеологические основы развития профессионала. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института; Воронеж: НПО «МОДЭК», 2004. – 752 с.
15. Закон України "Про вищу освіту" від 17.01 2002 р. №2984-III;
16. *Зеер Э. Ф.* Профессионально-образовательное пространство личности. – Екатеринбург, 2003. – 126 с.
17. *Ительсон Л. Б.* Математическое моделирование в психологии и педагогике // Вопросы философии. – 1965. – № 3. – С. 58-68.
18. *Кеспиов В. Н., Менищиков В. М., Ерахтина Т. А.* Метод научного моделирования как основа анализа структуры содержания учебного материала. – URL=http://bspu.secna.ru/Journal/pedagog/pedagog_8/at9.html.
19. *Ковалев В. И.* Мотивы поведения и деятельности. – М.: Наука, 1988.
20. *Коваль А. П.* Ділове спілкування: Навч. Посібник. – К.: Либідь, 1992. – 280 с.
21. *Колесникова И. А., Горчакова-Сибирская М. П.* Педагогическое проектирование: Учеб. пособие для студентов вузов. – М.: Академия, 2005. – 284 с.
22. *Кочергин А. В.* Моделирование мышления. – М.: Политиздат, 1969. – 222 с.
23. *Краевский В. В.* Моделирование в педагогическом исследовании // Введение в научное исследование по педагогике / Под ред. В. Журавлева. – М., 1988. – С.107 – 122.
24. *Лаптева Н. В.* Психолого-педагогическое проектирование в образовании: Учеб. пособие. – Киров: Вят. гос. гуманит. ун-т, 2003. – 66 с.
25. *Лебедева И. П.* Моделирование как метод исследования социально-педагогических систем // Моделирование социально-педагогических систем: Материалы региональной научно-практической конференции (16-17 сентября 2004 г.) / Гл. ред. А. К. Колесников; Отв.ред. И. П. Лебедева. – Пермь: Перм.гос.пед.ун-т, 2004. – С. 29-36.
26. *Леонтьев А. Н.* Деятельность. Сознание. Личность. – М.: Политиздат, 1975. – 304 с.
27. *Малышев К. Б.* Моделирование в психолого-педагогической деятельности. – М.: Русь; Вологда: ВоПИ, 1997. – 224 с.
28. *Маркова С. М.* Моделирование педагогических систем. – Н. Новгород: ВГИПА, 2003. – 142 с.
29. *Матушанский Г., Фролов А.* Модели подготовки и профессиональной деятельности специалистов // Высшее образование в России. – 2003. – № 4. – С. 92-95.
30. *Мельничук О. Яковлева А.* Модель специалиста// Высшее образование в России. – 2000. – № 5. – С. 19-25.
31. *Миндоров Н. И.* Моделирование в обучении // Моделирование социально-педагогических систем: Материалы региональной научно-практической конференции (16-17 сентября 2004 г.) / Гл. ред. А. К. Колесников; Отв.ред. И. П. Лебедева. – Пермь: Перм.гос.пед.ун-т, 2004. – С. 118-119.

32. *Михеев В. И.* Моделирование и методы теории измерений в педагогике. – Изд. 3-е, стереотип. – М.: КомКнига, 2006. – 200 с.
33. Мільто Л. О. Методика розв'язання педагогічних задач / Л. О. Мільто. – Суми : Вид.-вироб. підприємство „Мрія ЛТД”, 2000. – 132 с.
34. Моделирование педагогических ситуаций: Проблемы повышения качества и эффективности общепедагогической подготовки учителя / Под ред. Ю. Н. Кулюткина, Г. С. Сухобской. – М.: педагогика, 1981. – 120 с.
35. Моделирование деятельности специалиста на основе комплексного исследования. – Л., 1984.
36. Нормативно-правове забезпечення освіти. У 4 ч. – Х.: Видав. гр. “Основа”, 2004. – Ч. 1.
37. Нормативно-правове забезпечення освіти. У 4 ч. – Х.: Видав. гр. “Основа”, 2004. – Ч. 2.
38. *Огнев'юк В. О.* Освіта міжпарадигмального періоду / В. О. Огнев'юк // Нова парадигма : журн. наук. пр. / гол. ред. В. П. Бех. – К., 2005. – Вип. 50. – С. 36 – 48.
39. *Орел В. Е.* Феномен „выгорания“ в зарубежной психологии: эмпирические исследования и перспективы// Психологический журнал, 2001. – Т. 22. – № 1. – С. 90-101.
40. *Остапенко А. А.* Моделирование многомерной педагогической реальности: теория и технологии. – М.: Народное образование, 2005. – 384 с.
41. *Панфилова А. П.* Игровое моделирование в деятельности педагога / А. П. Панфилова ; под общ. ред. В. А. Сластенина, И. А. Колесниковой. – М. : Издат. центр „Академия”, 2006. – 368 с.
42. *Парыгин Б. Д.* Социально-психологический климат коллектива: Пути и методы изучения. – Л.: Наука, 1981. – 192 с.
43. *Пехота О. М.* Особистісно орієнтоване навчання : підготовка вчителя : монографія / О. М. Пехота, А. М. Старєва. – Миколаїв : Вид-во „Іліон”, 2005. – 272 с.
44. *Пирогова О. В.* Моделирование в образовании // Инновации в образовании. – М., 2004. – № 5. – С. 36-40.
45. *Пищулин В. Г.* Модель выпускника университета // Педагогика. – 2002. – № 9. – С. 22-27.
46. Про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту) // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2001. – № 13. – С. 26-32.
47. *Самоукина Н. В.* Психология и педагогика профессиональной деятельности. – М.: ЭКМОС, 1999. – 352 с.
48. *Семиченко В. А.* Моделювання структури педагогічної діяльності. – Ялта, 2000. – 75 с.с.
49. *Слепкань З. І.* Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2005. – 239 с.
50. *Тестов В. А.* «Жесткие» и «мягкие» модели обучения // Педагогика. – 2004. – № 8. – С. 35-39.
51. *Фридман Я. М.* Наглядность и моделирование в обучении. – М.: Знание, 1984. – 78 с.
52. *Шадриков В. Д.* Проблема системогенеза профессиональной деятельности. – М., 1982.
53. *Шевцов А.* Моделюємо педагогічний процес. Системно-синергетичний підхід // Освіта. – 2003. – 2-9 квітня.
54. *Шиянов Е. Н.* Полипарадигмальность как методологический принцип современной

- педагогика / Е. Н. Шиянов, Н. Б. Ромаева // Педагогика. – 2005. – № 9. – С. 17 – 25.
55. *Штофф В. А.* Моделирование и философия. – М., 1966.
56. *Юдин Э. Г.* Методология науки. Системность. Деятельность / Э. Г. Юдин. – М. : Эдиториал УРСС, 1997. – 444 с.
57. *Ягунов В.* Моделирование навчального процесу як педагогічна проблема // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – 2003. – № 1. – С. 28-37.
58. *Ямбург Е. А.* Гармонизация педагогических парадигм – стратегия развития образования [Электронный ресурс] / Е. А. Ямбург // Учит. газ. – 2004. – 23 марта. – Режим доступа :
59. *Ясвин В. А.* Образовательная среда: от моделирования к проектированию / В. А. Ясвин. – М. : Смысл, 2001. – 365 с.

Додаткова

60. *Весна М. А., Легенчук Д. В.* Моделирование индивидуально-ориентированного образовательного процесса по педагогике в университете // Наука и образование Зауралья: Науч.-публицист. и информ. журн. – 2000. – № 3. – URL=<http://nioz.narod.ru/archives/3-2000/vesna-legendchuk.htm>.
61. *Грабарь М. И., Краснянская К. А.* Применение математической статистики в педагогических исследованиях: Непараметрические методы. – М.: Педагогика, 1977. – 136 с.
62. *Зиновкина М.* Креативная технология образования // Высшее образование в России. – 1999. – № 3. – С. 101-104.
63. *Ительсон Л. Б.* Математические и кибернетические методы в педагогике. М.: Просвещение, 1964. – 268 с.
64. *Ительсон Л. Б.* Применение в педагогических исследованиях математических методов // Общие основы педагогики. – М.: Просвещение, 1967. – С. 325-328.
65. *Кристофер Э., Смит Л.* Тренинг лидерства. – Спб.: Питер, 2001. – 320 с.
66. Математическое моделирование социальных процессов // Под общ. ред. проф. *В. И. Добренькова* и акад. РАН *А. А. Самарского*. – М., 1999. – Электронная библиотека социологического факультета МГУ. – URL=<http://lib.socio.msu.ru/l/library?a=p&p=home&l=ru&w=windows-1251>
67. Математическое моделирование социальных процессов. – Выпуск №6. – М.: Макс-Пресс, 2004. – 95 с. // Электронная библиотека социологического факультета МГУ. – URL=<http://lib.socio.msu.ru/l/library?a=p&p=home&l=ru&w=windows-1251>
68. *Можаров М. С.* Когнитивное моделирование как метод исследования педагогических систем / М.С. Можаров, Г.Н. Бойченко // Современная организация учебного процесса в высшей школе: Интернет-конференция. – Владивосток: Дальневост. гос. ун-т, 2002. – URL=<http://conf-vlad.narod.ru/19.html>.
69. *Можаров М. С.* Педагогическое моделирование в рамках когнитивного подхода как метод структурного исследования педагогической деятельности // Педагог: наука, технология, практика. – Барнаул: Барнаул. гос. пед. ун-т, 1999. – № 7. – URL=http://bspu.ab.ru/Journal/pedagog/pedagog_7/a11.html.
70. *Нестеренко А. А.* Дидактические модели реализации проблемно-ориентированного обучения: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01. – М.: Федеральное ГОУ АПК и ППРО, 2006. – 14 с. – URL=<http://www.apkpro.ru/content/view/330/93/>
71. *Новик И. Б.* О моделировании сложных систем. – М., 1965.
72. *Парыгин А. А.* Проблема удовлетворенности профессией // Научно-техническая революция и социальная психология. – М.: Наука, 1981. – С. 39-41.

73. Поваренков Ю. П. Психологический анализ процесса профессионализации. Понятие цель „профессиональной деятельности“ Способности и деятельность: Межвуз. сб. науч. трудов. – Ярославль: Изд-во ЯГПИ, 1989. – С. 56-66.
74. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии : учеб. пособие / Г. К. Селевко. – М. : Нар. образование, 1998. – 256 с.
75. Соснин В. А., Лунев П. А. Учимся общению: взаимопонимание, взаимодействие, переговоры, тренинг. – М. : Ин-т психологии РАН, 1993. – 156 с..
76. Социально-психологический климат коллектива: теории и методы изучения /Отв.ред. Е. В Шорохова, О. И. Зотов. – М.: Наука, 1980. – 176 с.
77. Спирин Л. Ф. Теория и технология решения педагогических задач: (развивающее профессионально-педагогическое обучение и самообразование) / Л. Ф. Спирин ; ред. П. И. Пидкасистый. – М. : Рос. пед. агентство, 1997. – 173 с.
78. Тенищева В. Ф. Интегративно-контекстная модель формирования профессиональной компетентности : автореф. дис. на соиск. учен. степ. д-ра пед. наук : спец. 13.00.01 „Общая педагогика, история педагогики и образования” / В. Ф. Тенищева. – М., 2008. – 48 с.
79. Терский Н. Л. Моделирование учебного процесса на уроке // Педагогика развития: возрастная динамика и ступени образования. – Красноярск, 1997. – URL=http://www.ippd.univers.krasu.ru/bibl/pedagog_razvitie/p4_m001.doc
80. Тихомиров О. К. Понятие „цель” и „целеобразование” в психологии / О. К. Тихомиров // Психологические механизмы целеобразования. – М., 1977. – С. 5 – 20.
81. Уемов А. И. Логические основы метода моделирования. – М.: Мысль. 1971. – 311 с.
82. Файзуллаев А. А. Формирование системно-уровневой организации мотивационной сферы личности учителя : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Файзуллаев Алишер Амманулаевич. – М., 1984. – 436 с..
83. Фомичева И. Г. Теоретико-методологические основания структуризации педагогического знания / И. Г. Фомичева // Педагогика. – 2001. – № 9. – С. 11 – 19.
84. Фролов Ю. В. Компетентностная модель как основа оценки качества подготовки специалистов / Ю. В. Фролов, Д. А. Махотин // Высш. образование сегодня. – 2004. – № 8. – С. 34 – 41.
85. Хомич Л. О. Парадигмальний підхід як концептуальна основа вищої педагогічної освіти / Л. О. Хомич // Професійна освіта : ціннісні орієнтири сучасності : зб. наук. пр. / за заг. ред. І. А. Зязюна ; Ін-т пед. освіти дорослих АПН України. – К. ; Х. : НТУ „ХПІ”, 2009. – С. 172 – 178.
86. Чернобровкін В. М. Психологія прийняття педагогічних рішень : монографія / В. М. Чернобровкін. – Луганськ : Альма-матер, 2006. – 416 с.
87. Щипанов В. Математическое моделирование как условие проектирования качественных систем образования // RELGA: Научно-культурологический сетевой журнал. – 2006. – № 7 [129]. – 01.04.2006. – www.relga.ru.
88. Якубовські М. А. Теоретико-методологічні основи математичного моделювання професійної діяльності вчителя Автореферат надоктора пед.наук 13.00.04 Київ: Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України, 2004. – 40 с.
89. Ямбург Е. А. Школа для всех : адаптивная модель : теорет. основы и практ. реализация / Е. А. Ямбург. – М. : Новая шк., 1996. – 352 с.

Робоча програма навчальної дисципліни

"МОДЕЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ НА КОМПЕТЕНТНІСНІЙ ОСНОВІ"

Укладач:

Желанова Вікторія В'ячеславівна доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка

Ж 35 «Моделювання діяльності викладача вищої школи на компетентнісній основі». Програма навчальної дисципліни / Укладач В. В. Желанова. – К : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015. – 26 с.